

Bijlage
Wetstoepassing
& Jurisprudentie

Pensioen- en Uitkeringsraad
Jaarverslag 2018

Inhoud

Woord vooraf	3
1 De wetstoepassing	4
1.1. De Pensioen- en Uitkeringsraad	4
1.2. Ontwikkelingen Wetten bp, Wuv, Wubo, AOR en Tvp	5
2 Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep	11
2.1. Jurisprudentie Wetten bp	11
2.2. Jurisprudentie Wuv	12
2.3. Jurisprudentie Wubo	16
2.4. Jurisprudentie AOR	22

Woord vooraf

Bij het jaarverslag 2018 worden beslissingen van de Raad op het beleidsterrein van de Wetten buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wetten bp), de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (Wuv), de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo), de Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie (Tvp) en de AOR en uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op dit gebied gepresenteerd.

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste ontwikkelingen in het beleid van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de AOR belicht.

In hoofdstuk 2 worden de meest relevante uitspraken van de CRvB voor de toepassing van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de AOR samengevat. Tevens wordt per wet of regeling aangegeven in hoeveel zaken de CRvB een uitspraak heeft gedaan, hoeveel zaken gegrond, ongegrond of niet ontvankelijk zijn verklaard.

Op grond van de Wet bestuurlijke lus Algemene wet bestuursrecht kan de bestuursrechter het bestuursorgaan de gelegenheid geven een gebrek in de besluitvorming te herstellen in plaats van dit besluit meteen te vernietigen. Tussenuitspraken worden uiteindelijk gevolgd door einduitspraken waarbij rekening wordt gehouden met de wijze waarop het bestuursorgaan het gebrek heeft hersteld. In 2018 heeft de CRvB geen tussenuitspraken afgegeven.

Ook besluiten ingevolge de Tvp in eerste en enige aanleg vallen onder de rechtsmacht van de CRvB. Er zijn in 2018 in het kader van de Tvp geen uitspraken gedaan.

Voor de overige informatie over de werkzaamheden van de Raad wordt verwezen naar het Jaarverslag 2018.

Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2019

1. Wetstoepassing

1.1. De Pensioen- en Uitkeringsraad

Tot de taken van de Raad behoren de vaststelling van beleidsregels voor de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen, de AOR en de Tvp en het beslissen op aanvragen van nieuwe cliënten (met uitzondering van de Tvp). De SVB draagt zorg voor de cliënten die reeds een financiële aanspraak aan de wetten of AOR ontlenen en alle aanvragen voor de Tvp. Bij aanvragen waar de SVB niet op grond van de beleidsregels van de Raad kan beslissen of van deze beleidsregels moet worden afgeweken, vraagt de SVB advies aan de Raad.

1.2. Ontwikkelingen Wetten bp, Wuv, Wubo, AOR en Tvp

Verblijf in Xe Bataljon (AOR)

In het kader van de Wubo is bepaald dat alleen het verblijf op bepaalde locaties binnen het Xe Bataljon in Batavia in de periode oktober-november 1945 als calamiteit in de zin van de Wubo kan worden beschouwd. Voor de AOR wordt geen onderscheid gemaakt ten aanzien van de plaats waar men zich binnen het Xe Bataljon bevond om te kunnen spreken van het verkeren in AOR-omstandigheden.

De Raad heeft besloten ook voor de AOR de periode waarin gesproken kan worden van omstandigheden die onder de Regeling vallen te preciseren.

Uit historische informatie is gebleken dat het na 30 november 1945 rustiger was in Batavia en er geen sprake meer lijkt te zijn geweest van een voortdurende of systematische bedreiging van het Xe Bataljon.

Verblijf in het Xe Bataljon in de periode oktober-november 1945 wordt gezien als een AOR-omstandigheid. In die periode vonden in de directe omgeving voortdurend beschietingen en andere geweldplegingen plaats. Buiten de periode oktober-november 1945 kan alleen sprake zijn van het meemaken van AOR-omstandigheden in het Xe Bataljon als er objectieve gegevens zijn waaruit dit blijkt.

Beperkingen door lichamelijke aandoeningen of combinatie van psychische en lichamelijke aandoeningen (AOR, Wubo en Wuv)

De Raad heeft het bestaande beleid in het kader van de AOR, Wubo en Wuv ten aanzien van de beoordeling van de beperkingen door causale lichamelijke aandoeningen of een combinatie van causale psychische en causale lichamelijke aandoeningen op een aantal punten verhelderd.

Beoordeling causale invalidering/arbeidsongeschiktheidspercentage AOR

Bij een lichamelijke invaliditeit van 10% of minder wordt aan de hand van de feitelijke beperkingen in het dagelijks leven ten gevolge van de lichamelijke invaliditeit beoordeeld of er sprake is van causale invalidering/arbeidsongeschiktheid in de zin van de AOR.

Bij de combinatie van causale lichamelijke en causale psychische aandoeningen dient er in beginsel minimaal sprake te zijn van een totale invaliditeit van meer dan 10%. Bij een combinatie van causale psychische aandoeningen leidend tot een beperking (klasse I AMA) in combinatie met een causale lichamelijke invaliditeit van 5–10% is er sprake van causale invalidering/arbeidsongeschiktheid van meer dan 10%. In de combinatie met een causale lichamelijke invaliditeit van 1–5% wordt aan de hand van de feitelijke beperkingen in het dagelijks leven ten gevolge van de lichamelijke invaliditeit beoordeeld of er sprake is van causale invalidering/arbeidsongeschiktheid. Bij het ontbreken van feitelijke beperkingen ten gevolge van de causale lichamelijke invaliditeit van 1–5% kan in deze combinatie niet gesproken worden van een causale invalidering/arbeidsongeschiktheid in de zin van de AOR.

Beoordeling blijvende invaliditeit Wubo

Bij causale lichamelijke invaliditeit van 10% of meer wordt gesproken van blijvende invaliditeit.

Bij causale lichamelijke aandoeningen die een invaliditeit van minder dan 10% met zich brengen wordt aan de hand van de feitelijke beperkingen hiervan in het dagelijks leven beoordeeld of er sprake is van blijvende invaliditeit.

Bij een combinatie van causale psychische aandoeningen die een beperking geven in de van de AMA afgeleide beoordelingsrubrieken en causale lichamelijke aandoeningen die een invaliditeit van 5 tot 10% geven, is sprake van blijvende invaliditeit.

Leiden in deze combinatie de causale lichamelijke aandoeningen tot een invaliditeit van 1 tot 5%, dan wordt aan de hand van de feitelijke beperkingen hiervan in het dagelijks leven beoordeeld of er sprake is van blijvende invaliditeit. Als deze feitelijke beperkingen ontbreken, dan kan er niet gesproken worden van blijvende invaliditeit.

Beoordeling artikel 8 lid 5 Wuv (verminderd functioneren ten opzichte van leeftijdsgenoten)

Bij causale lichamelijke aandoeningen wordt aan de hand van de feitelijke beperkingen in het dagelijks leven beoordeeld of er sprake is van 'verminderd functioneren ten opzichte van leeftijdsgenoten'.

Als er sprake is van de combinatie van psychische aandoeningen leidend tot één of twee beperkingen en causale lichamelijke aandoeningen wordt aan de hand van een beschrijving van de feitelijke beperkingen in het dagelijks leven ten gevolge van de causale psychische en lichamelijke aandoeningen beoordeeld of er in zijn totaliteit sprake is van 'verminderd functioneren ten opzichte van leeftijdsgenoten'.

Regeling individueel Joods rechtsherstel gemeente Den Haag

Op 1 januari 2018 is in de gemeente Den Haag een individuele regeling van start gegaan, geldend tot eind 2018, voor Joodse eigenaren (of hun nabestaanden) van particuliere woningen die na de oorlog straatbelasting of erfpacht hebben betaald. De regeling heeft het karakter van compensatie van geleden schade. De verkregen gelden worden niet gekort op de periodieke uitkering Wuv of Wubo of het buitengewoon pensioen.

Evaluatie beleidsregel psychotherapie

De Raad heeft het beleid inzake psychotherapie geëvalueerd.

Sinds 1 januari 2014 valt de behandeling voor psychische problemen in Nederland in beginsel volledig onder de basisverzekering. In 2014 zijn de beleidsregels hierop aangepast.

Onderdeel van het beleid was dat bij een naturapolis de voor de gerechtigde blijvende kosten van behandeling door een niet-gecontracteerde behandelaar niet voor vergoeding in aanmerking kwamen. Een uitzondering gold voor de kosten die in het lopende jaar werden gemaakt. De gerechtigde werd hierdoor in staat gesteld om bij de eerstvolgende gelegenheid een restitutiepolis af te sluiten of een naturapolis bij een verzekeraar die wel een contract heeft afgesloten met de betreffende behandelaar.

Mede omdat de naturapolis inmiddels de meest gangbare polis is en gebleken is dat ouderen relatief weinig overstappen naar een andere zorgverzekeraar, heeft de Raad besloten dat ook bij een naturapolis de resterende kosten van behandeling bij een niet-gecontracteerde behandelaar voortaan voor vergoeding in aanmerking komen.

Eveneens zijn de beleidsregels betreffende behandelingen die zijn gestart vóór 2014 en het overgangsbeleid uit 2010 dat ziet op vergoedingen van tweedelijns zorg door een gezondheidszorg psycholoog geschrapt omdat deze regels zijn uitgewerkt.

Fysiotherapie Verenigde Staten

Voor de Verenigde Staten geldt de uitzondering in het beleid dat massagebehandeling, een onderdeel van fysiotherapie, behalve door een fysiotherapeut, ook gegeven mag worden door een massagetherapeut met een certificaat van de National Certification Board for Therapeutic Massage and Bodywork (NCBTMB). In dit geval moet de behandeling zijn voorgeschreven door een behandelend arts. De NCBTMB geeft sinds 1 november 2014 geen nationale certificaten meer uit en de meeste staten zijn overgaan op een eigen systeem van certificering of staatslicenties voor massage-therapeuten. De Raad heeft besloten het beleid aan te passen. Een staatslicentie of certificering van een staat is voorwaarde om voor vergoeding van massagebehandelingen in de Verenigde Staten in aanmerking te kunnen komen. Het vereiste van de nationale certificering door het NCBTMB is komen te vervallen. Massagebehandelingen door therapeuten in staten die geen certificering of staatslicentie hebben, kunnen niet op basis van het beleid worden vergoed. Deze aanvragen worden individueel beoordeeld.

Chiropractie

De Raad heeft het beleid voor behandelingen chiropractie aan de hand van de door de Nederlandse Chiropractoren Associatie (NCA) gestelde voorwaarden geactualiseerd.

Leden van de NCA mogen hun beroep in Nederland alleen uitoefenen als ze een door de European Council on Chiropractie Education (ECCE) en/of de Councils on Chiropractie Education International (CCEI) erkende opleiding hebben genoten. Voor chiropractie geldt als betalingsvoorwaarde dat in Nederland de behandelaar bij de NCA moet zijn geregistreerd.

Evaluatie beleid doofheidsvoorziening voor Nederland

Vanaf 2013 verloopt vergoeding van hoorapparaten op grond van de Zorgverzekeringswet via het zogenaamde Hoorprotocol, een werkwijze opgesteld door zorgverzekeraars en audiciens. Vanaf dat moment komen in beginsel alleen nog de eigen bijdrage en het eventueel eigen risico voor een hoortoestel dat medisch noodzakelijk is op grond van causale gehoorklachten voor vergoeding in aanmerking. Omdat in de praktijk is gebleken dat dit systeem aanloopproblemen kende, heeft de Raad in 2014 besloten een overgangsmaatregel vast te stellen. De Raad heeft besloten deze overgangsmaatregel te laten vervallen. Voorts is besloten de hoofdlijn van het huidige beleid te handhaven. In de meeste gevallen wordt een toestel aangeschaft volgens de voorgeschreven procedure waarbij de zorgverzekeraar 75% van de aanschafprijs vergoedt. De 25% eigen bijdrage komt dan op grond van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de AOR voor vergoeding in aanmerking. Tot slot heeft

de Raad bepaald dat voor een causaal en medisch noodzakelijk hoortoestel dat niet volgens de regels van de zorgverzekeraars is aangeschaft en waarvoor een lagere of geen vergoeding van de zorgverzekeraar is ontvangen, de vergoeding wordt vastgesteld op maximaal de eigen bijdrage die de zorgverzekeraar in rekening zou hebben gebracht bij een aanschaf van een toestel dat wel door de zorgverzekeraar zou zijn geaccepteerd.

Rollator accessoires

De Raad heeft besloten dat de kosten van los aan te schaffen accessoires die nodig kunnen zijn voor een doelmatig gebruik van de rollator, bijvoorbeeld een dienblad, mandje of stokhouder, niet onder het genormeerde bedrag voor de aanschaf van een rollator vallen. De kosten van accessoires kunnen apart worden vergoed voor zover de kosten proportioneel zijn te achten.

Huishoudelijke hulp Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika is de norm om een huishoudelijke hulp per dag te betalen. De Raad heeft besloten dat bij toekenning van de vergoeding voor een dagdeel huishoudelijke hulp in Zuid-Afrika het normbedrag wordt gebaseerd op een bedrag per dag, waarmee wordt aangesloten op de ter plaatse gebruikelijke situatie. De ingangsdatum van deze wijziging is 1 maart 2018.

Een gesloten gehandicaptenvoertuig na eerdere toekenning auto (Wbp, Wuv, Wubo)

De Raad heeft het beleid inzake de toekenning van een gesloten gehandicaptenvoertuig/brommobiel aangevuld. Als een gesloten gehandicaptenvoertuig/brommobiel wordt aangevraagd ter vervanging van een eerder toegekende auto wordt dit beschouwd als een herhalingsaanvraag gelet op de vergelijkbare functie van een gesloten gehandicaptenvoertuig. Dit betekent dat bij een aanvraag voor een gesloten gehandicaptenvoertuig/brommobiel na een eerdere toekenning van een auto geen inkomenstoets meer plaatsvindt. In beginsel zal er evenmin opnieuw een medisch advies worden gevraagd, nu mag worden aangenomen dat als de medische situatie niet is veranderd er nog steeds een causale medische noodzaak voor deze voorziening aanwezig is. Bij een herhalingsaanvraag voor een gesloten gehandicaptenvoertuig/brommobiel wordt een grens van 5000 kilometer per jaar gehanteerd. Wordt minder dan 5000 kilometer gereden dan wordt de aanvraag voorgelegd aan de Raad vanwege de proportionaliteit van de voorziening. Bij vervanging van een gesloten gehandicaptenvoertuig/brommobiel wordt een inruilwaarde in mindering gebracht.

Ingangsdatum eerste aanvraag AOR bij herzieningsverzoek Wetten V&O

In het jaarverslag 2015 is opgenomen dat de datum van een eerste aanvraag bij de AOR als ingangsdatum wordt gehanteerd als na de behandeling van deze aanvraag blijkt dat een van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (V&O) van toepassing is en meer mogelijkheden biedt en binnen 3 maanden na de datum van verzending van de beschikking op de eerste aanvraag AOR een aanvraag voor een andere wet wordt ingediend.

Dit beleid ziet alleen op eerste aanvragen. De hoofdregel is dat als aanvraagdatum de datum op de aanvraagbrief wordt gehanteerd.

In aanvulling op het in 2015 vastgestelde beleid heeft de Raad het volgende besloten.

De ingangsdatum van een eerste aanvraag AOR werkt uiterlijk terug tot de eerste dag van de maand van een herzieningsverzoek in het kader van de wetten V&O als:

- blijkt dat de AOR van toepassing is en meer mogelijkheden biedt,
- er eerder geen individuele voorlichting is geweest over de AOR, en
- binnen 3 maanden na de datum van verzending van de beschikking op het herzieningsverzoek in het kader van de wetten V&O een eerste aanvraag voor de AOR is ingediend.

Nieuwe vaststelling uitkering of pensioen 1% grens

In de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen is bij de vereenvoudiging van de uitvoering geregeld dat een nieuwe vaststelling van een periodieke uitkering of pensioen slechts in een aantal specifieke situaties nog nodig is. Voor de AOR is dit in beleid vastgelegd.

Gerechtigden kunnen echter ook zelf een aanvraag hiervoor doen. De uitkering/het pensioen wordt in dat geval alleen opnieuw vastgesteld wanneer dit financieel gunstiger is en het verschil tussen de oude en de nieuwe uitkering (c.q. het oude en het nieuwe pensioen) meer dan 1% van de grondslag bedraagt. Uit de praktijk is gebleken dat nieuwe vaststellingen niet veelvuldig worden aangevraagd. Voor zover deze aanvragen wel worden ingediend, betekent dit dat inkomstgegevens moeten worden overgelegd terwijl een substantieel aantal aanvragen wordt afgewezen vanwege een verschil van minder dan 1% van de grondslag. De Raad is van oordeel dat deze uitkomst niet strookt met de gedachte achter de vereenvoudiging van de uitvoering. Vooruitlopend op een wetswijziging op dit punt heeft de Raad daarom de volgende beleidsregel vastgesteld.

Een pensioen of uitkering kan opnieuw worden vastgesteld als de gerechtigde die daar om verzoekt te maken heeft gekregen met het achterblijven van zijn inkomen, ook als het verschil tussen de oude en nieuwe situatie minder is dan 1%. De ingangsdatum van dit beleid is 1 september 2018. Bij alle verzoeken om een nieuwe vaststelling die op 1 september 2018 nog in behandeling waren, is dit beleid direct toegepast.

Splitsen van vorderingen

Gerechtigden zijn wettelijk verplicht om - onverwijld - de SVB op de hoogte te stellen van veranderingen of te verwachten veranderingen in persoonlijke omstandigheden of inkomstenbronnen die leiden tot een - ambtshalve - nieuwe vaststelling van de uitkering of het pensioen. Gerechtigden worden er regelmatig van op de hoogte gesteld om welke veranderingen dit gaat. Volgens de wetgeving moet de SVB een beschikking voor een nieuwe vaststelling van de uitkering of het pensioen afgeven binnen een termijn van 13 weken vanaf het tijdstip waarop de noodzakelijke gegevens ter kennis van de SVB zijn gebracht. Als ten gevolge van een nieuwe vaststelling een teveel uitgekeerd bedrag is ontstaan, wordt dit van de gerechtigde teruggevorderd. Beleidsmatig is ingevuld dat terugvordering niet plaatsvindt als de termijn van 13 weken voor de verwerking van gegevens is

overschreden. Dit geldt ook als niet binnen 13 weken ontbrekende noodzakelijke gegevens door de SVB zijn opgevraagd. Er zijn situaties waarin sprake is van zowel verzuim van de SVB als verzuim van de gerechtigde. Het bestaande beleid voorzag echter niet in een 'wederzijdse' verwijtbaarheid voor het ontstaan van een teveel uitgekeerd bedrag. De Raad heeft daarom besloten het beleid ten aanzien van teveel betaalde bedragen aan te vullen. Bij een teveel uitgekeerd bedrag waarbij sprake is van verzuim bij de gerechtigde en verzuim bij de SVB wordt het terug te vorderen bedrag verminderd met dat deel van de vordering dat door het verzuim van de SVB is ontstaan. Deze beleidswijziging gaat in na publicatie van het jaarverslag.

2. Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep

2.1 Jurisprudentie Wetten bp

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2018 in 5 zaken uitspraak gedaan in het kader van de Wetten buitengewoon pensioen (Wbp). De rechter verklaarde al deze beroepen ongegrond.

Hieronder volgt de uitspraak die voor de toepassing van de Wbp van bijzonder belang is.

CRvB 08-11-2018, 17/6592 WIV, ongegrond (art. 2)

deelname verzet tegen Japanse bezetter niet aangetoond

Op grond van artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wiv wordt voor zover hier van belang onder verzet verstaan: activiteiten welke na de capitulatie van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger, anders dan in militair verband, werden verricht met het oogmerk door daad en houding afbreuk te doen aan de militaire of ideologische doeleinden van de bezetter zonder dat daarbij persoonlijk gewin of andere persoonlijke motieven een rol speelden en welke een zekere mate van duurzaamheid of intensiteit inhielden en waaraan voor betrokkene een duidelijk risico verbonden was.

Betrokkene (1928) stelt onder meer dat hij tot drie keer toe op verzoek van een Molukse man, die in het verzet zat, geprepareerde papaja's naar X heeft gesmokkeld. Verder heeft hij een pakketje met onbekende inhoud vervoerd naar de haven van X en daarnaast heeft hij de van dokter D. gekregen medicijnen aan de Molukse man geleverd in ruil voor alcohol.

De CRvB overweegt dat op grond van de beschikbare gegevens moet worden vastgesteld dat, buiten de eigen verklaring van betrokkene, geen gegevens zijn verkregen waaruit naar voren komt dat hij de gestelde activiteiten heeft ondernomen. Uit de beschikbare historische informatie komt wel naar voren dat op Celebes verzetsgroepen actief waren, zoals de verzetsgroep Gortmans. Betrokkene heeft echter uitdrukkelijk gesteld en dit ter zitting nog eens herhaald dat hij niet bij de groep Gortmans of een andere verzetsgroep betrokken is geweest. Verder is de identiteit van de Molukse man onbekend gebleven. Hij zou hebben behoord tot de groep van Molukkers die op Celebes zou zijn gedropt, maar van een dergelijke groep is geen informatie beschikbaar. Dat het relaas van betrokkene naadloos zou passen in wat historisch gezien bekend is over het Molukse verzet op Celebes kan niet leiden tot een erkenning als deelnemer aan het verzet. Daarvoor is een bevestiging van verzetsactiviteiten vereist, die in dit geval ontbreekt.

2.2 Jurisprudentie Wuv

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2018 in totaal 31 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv). Deze rechter verklaarde 3 beroepen gegrond (ruim 9%), 3 beroepen waren niet-ontvankelijk en 22 beroepen waren ongegrond.

Er zijn 3 zaken anders afgedaan.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wuv van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 22-11-2018, 18/4240 WUV, ongegrond (art. 2 en 3 lid 2)

geen vervolging, geen vergelijkbare omstandigheden, staatloosheid

Betrokkene (1936) is geboren uit een gemengd huwelijk tussen een Turks-Joodse man en een Nederlandse niet-Joodse vrouw. Door het huwelijk raakte de moeder, en raakten later ook de kinderen, staatloos. In oktober 1941 is het huwelijk ontbonden door een scheiding. Vader kreeg een andere relatie, waaruit in januari 1943 een zoon is geboren. Vader is overleden in december 1942. Na de scheiding heeft moeder opnieuw de Nederlandse nationaliteit verkregen maar zij zou hebben nagelaten dit tevens aan te vragen voor haar twee kinderen. Betrokkene is tijdens de oorlogsjaren op meerdere adressen ondergebracht.

De vervolgingsmaatregelen van de Duitse bezetter waren in beginsel niet gericht tegen kinderen uit een gemengd huwelijk. Anders dan betrokkene heeft aangevoerd heeft de PUR niettemin onderzocht onder welke omstandigheden betrokkene als kind uit een gemengd huwelijk in de oorlogsjaren verkeerde. Uit de gegevens komt naar voren dat betrokkene en haar oudere broer niet als Joods stonden geregistreerd en dat zij om die reden niet bekend waren bij de Duitse autoriteiten. Ook in het geval van betrokkene is dus niet gebleken dat zij vervolgingsmaatregelen heeft ondervonden. Dat betrokkene staatloos was doet hieraan niet af. Gelet hierop was in de situatie van betrokkene geen sprake van onderduik in de zin van de Wuv.

Een persoon kan onder bepaalde omstandigheden met de vervolgte worden gelijkgesteld, indien het niet toepassen van de Wuv een klaarblijkelijke hardheid zou zijn. Bij het gebruik van deze bevoegdheid hanteert de PUR in een geval als dat van betrokkene de hoofdregel dat de omstandigheden waaronder de betrokkene de oorlogsjaren heeft doorgebracht zich duidelijk ongunstig dienen te hebben onderscheiden van die van andere gemengd gehuwden en hun kinderen. Uit de gedingstukken is niet gebleken dat dergelijke omstandigheden zich in het geval van betrokkene hebben voorgedaan. Het verlies van Joodse familieleden, hoe verdrietig ook, onderscheidt haar niet van wat andere kinderen uit een gemengd Joods huwelijk in het algemeen hebben meegemaakt.

CRvB d.d. 26-07-2018, 17/3627 WUV, ongegrond (art. 2 en 3 lid 2 (oud))

onderduik niet aannemelijk, toets 2e generatie, wet gesloten

Betrokkene is in 1942 geboren in Zwitserland. Zijn ouders - beiden joods - waren in juli 1942 vanuit Nederland naar Zwitserland gevlucht.

De gestelde onderduik is niet komen vast te staan dan wel voldoende aannemelijk gemaakt. Doorslaggevend hierbij zijn de sociaal rapporten van de vader en moeder van betrokkene en zijn neef zoals die in 1976 zijn opgemaakt ten behoeve van hun aanvragen. Hieruit komt naar voren dat men tot begin 1945 in een kamp in Zwitserland verbleef. Vervolgens wordt een route beschreven die loopt via Parijs, Brussel naar Nederland waarbij de repatriëring naar Nederland is geplaatst in juli 1945. In geen van deze rapporten wordt melding gemaakt van een onderduik vanaf oktober 1944. In het licht van deze gegevens kan aan de overgelegde verklaringen niet die waarde worden gehecht die betrokkene daaraan toegekend wenst te zien, te minder nu het merendeel van die verklaringen niet berust op eigen waarneming. De verklaring van de neef van juli 2016 wijkt zozeer af van zijn eigen sociaal rapport dat om die reden aan de nadere verklaring geen doorslaggevende betekenis kan worden gehecht. De verklaringen die betrokkene geeft voor het destijds door geen van de drie betrokkenen vermelden van de gestelde onderduik, berusten op aannames en vermoedens van zijn kant. In de beschikbare gegevens is voor die verklaringen geen steun te vinden. Voorts kunnen, anders dan namens betrokkene uitvoerig is betoogd, naar door de CRvB al meermalen is uitgesproken, ook personen die geboren zijn vóór het einde van de Tweede Wereldoorlog na de wetwijziging van 15 juli 1994 niet meer uitsluitend op grond van zogenoemde tweede-generatieproblematiek met de vervolgte worden gelijkgesteld. Dat wordt niet anders door de door betrokkene overgelegde brief van X, destijds als minister verantwoordelijk voor de Wuv, waarin zij overigens in overeenstemming met het voorgaande stelt dat de Wuv in die zin is aangepast dat het moet gaan om ervaringen “tijdens de oorlog”. Het beëindigen per 1 januari 2002 van het door de PUR op het punt van tweede-generatieproblematiek nog gevoerde begunstigende beleid ten aanzien van personen die vóór de bevrijding werden geboren heeft de CRvB in vaste rechtspraak houdbaar geacht.

CRvB d.d. 31-05-2018, 17/6894 WUV, ongegrond (art. 20)

scootmobiel voor twee personen

In het kader van de aanvraag is primair advies gevraagd aan de geneeskundig adviseur. Het toekennen van een nieuwe scootmobiel vanwege verhuizing of het toekennen van een tweepersoons scootmobiel achtte hij een beleidsmatige aangelegenheid. Aan de hand van de nader door betrokkene verstrekte informatie is vastgesteld dat de voorgenomen aanschaf van een tweepersoons scootmobiel niet is gelegen in causale aandoeningen maar in de gevolgen van de verhuizing naar Israël. De voorziening wordt niet proportioneel geacht.

Na bezwaar is de vraag of betrokkene zelfstandig gebruik kan maken van een scootmobiel door een andere geneeskundig adviseur op grond van de informatie van de huisarts bevestigend beantwoord. Er is dus geen medische noodzaak voor een tweepersoons scootmobiel.

Het bestreden besluit is op grond van de hiervoor genoemde adviezen deugdelijk voorbereid en gemotiveerd. In de primaire fase is niet een apart, op deze voorziening gericht, advies van een medisch adviseur uitgebracht, maar dat leidt in dit geval niet tot een vernietiging van het bestreden besluit. Op basis van de in bezwaar verkregen informatie van de huisarts is alsnog voldoende onderbouwd dat de causale klachten van betrokkene de aanschaf van een tweepersoons scootmobiel niet medisch noodzakelijk maken. Daarmee is er voldoende grondslag voor de afwijzing van vergoeding van een tweepersoons scootmobiel.

CRvB d.d. 09-08-2018, 16/6518 WUV, ongegrond (art. 42)

termijnoverschrijding

Bij besluit van 29 november 2011 is aan betrokkene bericht dat zij als nabestaande recht heeft op tijdelijke voortzetting van voorzieningen die aan haar echtgenoot waren toegekend. Vervolgens is op 13 december 2011 aan betrokkene schriftelijk bericht gezonden over het bedrag dat zij maandelijks zal ontvangen. Bij e-mailbericht van 9 augustus 2016 is namens betrokkene bezwaar gemaakt tegen het besluit van 29 november 2011.

De CRvB overweegt als volgt.

Als de geadresseerde stelt een niet-aangetekend verzonden besluit niet te hebben ontvangen, is het in beginsel aan het bestuursorgaan om aannemelijk te maken dat het besluit wel op het adres van de geadresseerde is ontvangen. De omstandigheid dat per post verzonden stukken in de regel op het daarop vermelde adres van de geadresseerde worden bezorgd, rechtvaardigt het vermoeden van het ontvangst van die stukken op dat adres. Dit brengt mee dat het bestuursorgaan in eerste instantie kan volstaan met het aannemelijk maken van verzending naar het juiste adres. Daartoe is in ieder geval vereist dat het besluit is voorzien van de juiste adressering en een verzenddatum en dat sprake is van een deugdelijke verzendadministratie. Verder dient niet gebleken te zijn van recente problemen bij de verzending van processtukken. Indien het bestuursorgaan de verzending van het besluit aannemelijk heeft gemaakt, ligt het vervolgens op de weg van de geadresseerde om het vermoeden van ontvangst te ontzenuwen

Op het besluit van 29 november 2011 staat het juiste adres vermeld. De SVB heeft schermprinten overgelegd van de verzendadministratie en een beschrijving gegeven van de werkwijze bij het verzenden van besluiten. Hiermee is aannemelijk gemaakt dat de verzending van het besluit van 29 november 2011 heeft plaatsgevonden. Verder is gebleken dat de ontvangst van de brief van de SVB van 13 december 2011 niet wordt betwist.

De erven hebben het vermoeden van ontvangst van het besluit van 29 november 2011 niet kunnen ontzenuwen, nu zij slechts in algemene termen hebben gesteld dat de postbezorging in Israël minder goed verloopt dan in Nederland en dat het veel voorkomt dat de post in verzorgingshuizen, zoals het verzorgingshuis waar betrokkene verbleef, niet bij de juiste persoon terechtkomt.

CRvB d.d. 22-03-2018, 13/6434 WUV, 14/1423 WUV, 16/4817 WUV en 16/4818 WUV, gegrond/ongegrond (art. 59a)

vermogensvermindering door toedoen betrokkene, bewijslast

Ter uitvoering van de tussenuitspraak van 28 januari 2016 (ECLI:NL:CRVB:2016:356) heeft de SVB op 19 mei 2016 twee nieuwe beslissingen op bezwaar genomen, waarin alsnog een vergelijking heeft plaatsgevonden van het vermogen zoals dat aanwezig was ten tijde van herzieningsverzoeken en het vermogen zoals dat eerder werd vastgesteld.

Blijkens de besluiten van 19 mei 2016 gaat de SVB er met betrokkene van uit dat het eerder vastgestelde vermogen in 2012 niet meer aanwezig was en dat het saldo van het vermogen per 1 augustus 2012, en ook nog per 1 januari 2013, negatief was. Dat sprake is van een vermogensvermindering is dus komen vast te staan.

De CRvB overweegt het volgende.

Uitgangspunt blijft dat het vermogen eenmalig wordt vastgesteld. Toepassing van artikel 59a, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wuv is alleen aan de orde in geval van een klaarblijkelijke hardheid. Dat brengt met zich dat de bewijslast ter zake van het voldoen aan de voorwaarden die in genoemde bepaling zijn gesteld, ten volle bij de uitkeringsgerechtigde ligt. Daaraan doet niet af dat er naar zeggen van betrokkene in haar geval bij een brand gegevens verloren zijn gegaan.

Naar aanleiding van de zitting op 22 juni 2017 is betrokkene nogmaals in de gelegenheid gesteld om de reeds in 2010, naar aanleiding van het eerdere verzoek om vermogensherziening, door de SVB gevraagde nadere informatie te verstrekken over de oorzaken van de vermogensvermindering.

Zowel de verkoop van het huis en de aandelen als het lenen van geld aan familieleden zijn in beginsel handelingen die volledig binnen de invloedssfeer van betrokkene en haar echtgenoot liggen. Betrokkene heeft, ondanks herhaalde verzoeken daartoe van de SVB, geen stukken overgelegd waaruit naar voren komt dat deze eigen invloed niettemin, in dit specifieke geval, ontbreekt. Met name de precieze gang van zaken rondom de transacties in Liberia, het aandeel daarin van de betrokken bedrijven, de precieze structuur van die bedrijven en de positie daarin van de echtgenoot en zijn kennelijke medevennoten zijn onhelder gebleven. De SVB heeft dus mogen aannemen dat de vermogensvermindering door toedoen van betrokkene en haar echtgenoot is ontstaan. De besluiten van 19 mei 2016 houden dan ook stand.

Uit de tussenuitspraak van 28 januari 2016 volgt dat de bestreden besluiten van 18 oktober 2013 en 30 januari 2014 niet berusten op een deugdelijke motivering. De CRvB heeft het beroep tegen deze besluiten daarom gegrond verklaard.

2.3 Jurisprudentie Wubo

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2018 in totaal 47 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo). Deze rechter verklaarde 1 beroep gegrond (2%), 3 beroepen waren niet-ontvankelijk en 41 beroepen waren ongegrond. Er zijn 2 zaken anders afgedaan.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wubo van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 22-03-2018, 16/6756 WUBO, ongegrond (art. 2)

bevoegdheid verzekeringsgeneeskundigen diagnosestelling

Naar aanleiding van een herzieningsverzoek is betrokkene alsnog erkend als getroffen door oorlogsgeweld. De PUR heeft betrokkene opnieuw niet in aanmerking gebracht voor financiële aanspraken in het kader van de Wubo, nu op de grond dat haar klachten niet in verband staan met het oorlogsgeweld, maar duidelijk door andere oorzaken zijn ontstaan.

In beroep wordt door betrokkene gesteld dat een geneeskundig adviseur niet bevoegd is tot het stellen van DSM-diagnoses en dat het stellen van dergelijke diagnoses is voorbehouden aan psychiaters/psychologen.

De CRvB overweegt dat het betoog van betrokkene niet kan worden gevolgd. Het betreft immers het benoemen van psychische klachten door een (BIG-geregistreerde) arts aan de hand van een diagnostisch instrument en is niet gericht op het opstarten van een behandeling van de aldus gediagnosticeerde psychische klachten. Dat is voorbehouden aan specifiek daartoe opgeleide behandelaars. De namens betrokkene bij het tuchtcollege ingediende klacht over deze gestelde onbevoegdheid van verzekeringsgeneeskundige R. in deze zaak is ongegrond verklaard. Het tuchtcollege achtte deze arts bekwaam tot het stellen van een DSM-IV-diagnose. De gestelde diagnose past bij de klachten en symptomen zoals deze bij het onderzoek zijn vastgesteld en is gemotiveerd in het onderzoeksverslag. Verder voldeed de rapportage volgens het tuchtcollege volledig aan de daaraan te stellen eisen. Het rapport bevat alle voorgeschreven elementen, er is uitgebreid onderzoek verricht en er is op inzichtelijke en consistente wijze uiteengezet op welke gronden de conclusies steunen. Het tuchtcollege stelde vast dat R. zijn eigen afweging heeft gemaakt - zoals een professional hoort te doen - en dat niet is gebleken dat de gestelde DSM-diagnose onjuist is, gelet op de onderbouwing die in het rapport is gegeven. Ook is niet gebleken dat R. anderszins op onzorgvuldige wijze is gekomen tot een conclusie die niet voortvloeit uit de onderliggende vaststellingen die hij tijdens zijn medisch onderzoek heeft gedaan. De CRvB sluit zich aan bij dit oordeel over het ten behoeve van het besluit van 5 januari 2016 uitgebrachte medisch advies en ziet ook anderszins geen aanleiding voor twijfel aan de deskundigheid van de in deze zaak geraadpleegde geneeskundig adviseurs.

CRvB d.d. 12-04-2018, 17/886 WUBO, ongegrond (art. 2)

equality of arms, geen benoeming deskundige

Betrokkene heeft in 2015 opnieuw verzocht om materiële aanspraken in het kader van de Wubo. Het verzoek is afgewezen.

Betrokkene heeft een beroep gedaan op het beginsel van de equality of arms en op het arrest van het Europees Hof voor de

Rechten van de Mens (EHRM) van 8 oktober 2015, ECLI:CE:ECHR:2015:1008JUD007721212, Korošec.

Naar aanleiding van onder meer het hiervoor genoemde arrest hebben de CRvB en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bij uitspraken van 30 juni 2017 (ECLI:NL:CRVB:2017:2226 en ECLI:NL:RVS:2017:1674) de uitgangspunten voor de toetsing door de bestuursrechter van de beoordeling door onderscheidenlijk verzekeringsartsen van het Uvw en BMA-artsen nader gepreciseerd. Met inachtneming van de door artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht getrokken grenzen wordt die toetsing bepaald door de gronden die een betrokkene aanvoert tegen de medische onderbouwing van de besluitvorming en de in dat verband overgelegde stukken. De beoordeling door de bestuursrechter geschiedt in drie stappen, waarbij stap 1 betrekking heeft op de zorgvuldigheid van de besluitvorming, stap 2 op de equality of arms en stap 3 op de inhoudelijke beoordeling. De bedoelde beoordeling in drie stappen is ook van toepassing in het onderhavige geval, waarin een geneeskundig adviseur ten behoeve van de besluitvorming een medisch oordeel heeft gegeven en betrokkene gronden aanvoert tegen deze medische beoordeling.

Naar het oordeel van de CRvB heeft het medisch onderzoek op zorgvuldige wijze plaatsgevonden.

Betrokkene heeft voldoende gelegenheid gehad om haar standpunt, dat de geneeskundig adviseur haar beperkingen onjuist heeft vastgesteld, te onderbouwen en tegenbewijs te leveren. Van die gelegenheid heeft betrokkene in bezwaar en beroep ook gebruik gemaakt door een medisch advies en nadere reacties van de door haar ingeschakelde arts L. in te dienen. Gelet hierop kan niet worden volgehouden dat sprake is van een ongelijke procespositie.

Betrokkene heeft met het advies en de nadere reacties van L. geen twijfel gezaaid over de juistheid van de bevindingen en de conclusies van het onderzoek door de geneeskundig adviseurs. Dit betekent dat geen aanleiding bestaat om een deskundige te benoemen. Het verzoek daartoe wordt dan ook afgewezen.

CRvB d.d. 26-07-2018, 13/3192 WUBO, gegrond (art. 2 en 40)

blijvende invaliditeit, ingangsdatum

In mei 2012 heeft betrokkene een hernieuwde aanvraag ingediend. De aanvraag is afgewezen op de grond dat betrokkene geen gezondheidsklachten heeft die in verband staan met het oorlogsgeweld. Het bezwaar is voor de PUR aanleiding geweest betrokkene door psychiater S. te laten onderzoeken. Mede op grond van deze rapportage is het bezwaar ongegrond verklaard. In beroep heeft de CRvB een deskundige benoemd. Na zijn onderzoek heeft deze psychiater W. geconcludeerd dat de PTSS-klachten ook in 2012 moeten hebben bestaan en dat een substantieel deel van die klachten gebaseerd is op de interneringsbeproevingen tijdens de Bersiap-periode. De psychische klachten hebben geleid tot invaliditeit in de zin van de Wubo.

De CRvB overweegt dat door de PUR niet langer wordt ontkend dat bij betrokkene sprake is van psychische invaliditeit. Zoals ter zitting nog eens is toegelicht, ziet de PUR echter aanleiding voor de conclusie dat de invaliditeit bij betrokkene pas is ingetreden ná het bestreden besluit. Gezien het tijdsverloop tussen de aanvraag en het moment waarop psychiater W., in beroep blijvende invaliditeit heeft vastgesteld op basis van nieuwe en gedetailleerde informatie die tijdens zijn onderzoek in 2017 naar voren is gekomen, blijft het rapport van S. het enige objectieve gegeven van destijds en is het bestreden besluit daarop terecht gebaseerd. Volgens de CRvB brengt naar vaste rechtspraak - kort gezegd - de systematiek van in dit geval de Wubo met zich mee dat de

ingangsdatum van gevraagde voorzieningen op grond van die wet niet kan variëren al naar gelang het moment waarop bij medisch onderzoek een causale invalidering wordt vastgesteld. Dit is alleen anders indien geheel nieuwe niet eerder beoordeelde ziekten of gebreken worden aangevoerd.

Nu psychiater W., onderschreven door de geneeskundig adviseur, concludeert dat het aanvaarde oorlogsgeweld in betekenende mate heeft bijgedragen aan het ontstaan van de eerder bij betrokkene vastgestelde PTSS-klachten en deze klachten leiden tot blijvende invaliditeit, behoort die invaliditeit met ingang van 1 mei 2012, zijnde de datum van de hier aan de orde zijnde aanvraag, door te werken in de aanspraken van betrokkene op grond van de Wubo. Dat W. tot zijn conclusie is gekomen op basis van nieuw onderzoek kan dat niet anders maken. Dat geldt te minder nu het tot dat onderzoek is gekomen omdat de CRvB zich op basis van enkel het onderzoek van S. nog niet in staat achtte tot een oordeel te komen. Evenmin is van invloed het tijdsverloop tussen het bestreden besluit en het in beroep vaststellen van invaliditeit bij betrokkene. Gelet op het feit dat er, zo lang het beroep loopt, logischerwijs geen nieuwe aanvraag is ingediend, zou een andere uitkomst ertoe leiden dat betrokkene door zijn beroep feitelijk in een nadeligere positie is komen te verkeren.

CRvB d.d. 08-03-2018, 17/252 WUBO, ongegrond (art. 10 en 61)

grondslag, feitelijk laatstverdiende inkomen

Met ingang van 3 juli 1993 is betrokkene een periodieke uitkering toegekend. De grondslag van de uitkering is gebaseerd op het door hem laatstelijk uitgeoefende beroep van fabricagevoorbereider bij [A.]. De CRvB heeft in uitspraak van 21 april 1995 (WUBO 1994/71) overwogen dat er gelet op de door [A.] verstrekte gegevens geen reden is om te twijfelen aan de opvatting dat betrokkene in de laatstelijk door hem bij [A.] beklede functie op 3 juli 1993 een jaarsalaris had kunnen verdienen van afgerond fl. 48.848,-.

Naar aanleiding van het onderhavige verzoek van betrokkene uit 2014 om de grondslag van zijn periodieke uitkering te herzien, overweegt de CRvB het volgende.

Bij de vaststelling van de grondslag van de uitkering wordt uitgegaan van het feitelijk laatstverdiende inkomen. Uitgaande van dat feitelijk inkomen, wordt bezien wat had kunnen worden verdiend als de werkzaamheden niet zouden zijn beëindigd. Niet doorslaggevend is hoe hoog het laatstverdiende inkomen, als de omstandigheden anders waren geweest, had kunnen of had moeten zijn. Van belang is verder nog dat voor zover betrokkene veronderstelt dat het indertijd door [A.] aan de rechtsvoorganger van de SVB doorgegeven bedrag hoger is dan wat hij feitelijk heeft ontvangen, dit nimmer tot een hogere grondslag kan leiden. Uitgaande van het feitelijke inkomen zou dit juist nopen tot verlaging van de grondslag. Als betrokkene te weinig salaris heeft ontvangen van [A.], is het niet aan de SVB dit te compenseren.

CRvB d.d. 04-01-2018, 16/4840 WUBO, ongegrond (art. 40 en 61)

ingangsdatum omzetting naar Wubo-aanspraken

Op 9 december 2011 heeft de SVB betrokkene een standaard-aanschrijving doen toekomen over de mogelijkheid tot omzetting van haar Wuv-aanspraken in aanspraken op grond van de Wubo. Naar aanleiding van het daaropvolgende verzoek van betrokkene

zijn bij besluiten van 5 april 2012 haar aanspraken met ingang van 1 december 2011 omgezet. Tegen deze besluiten zijn geen rechtsmiddelen aangewend.

In januari 2016 heeft betrokkene verzocht om terugwerkende kracht te verlenen. De SVB heeft de ingangsdatum van de toekenningen in het kader van de Wubo herzien en alsnog bepaald op 1 januari 2011.

De CRvB overweegt dat voor de groep van personen, die in december 2011 gericht is voorgelicht over de mogelijkheid van een omzetting, maar niet is geweest op de mogelijkheid van terugwerkende kracht, het beleid in navolging van de tussenuitspraak van 5 juni 2014 (ECLI:NL:CRVB:2014:1910) is aangevuld. Voor hen geldt dat een herzieningsverzoek om terugwerkende kracht dat wordt ingediend binnen vijf jaar nadat de omzetting is geëffectueerd, alsnog kan worden gehonoreerd. De terugwerkende kracht geldt dan vanaf de datum van het herzieningsverzoek. Een en ander komt erop neer dat deze groep nog gedurende vijf jaren, te rekenen vanaf de omzetting, door middel van een herzieningsverzoek om terugwerkende kracht heeft mogen vragen maar dat er, te rekenen vanaf de datum van dat herzieningsverzoek, niet meer dan vijf jaren wordt teruggerekend.

Betrokkene kan niet worden gevolgd in haar betoog dat de ingangsdatum van de Wubo-aanspraken op een datum vóór 1 januari 2011 moet worden gezet.

Volgens de CRvB heeft de SVB heeft zich op het standpunt mogen stellen dat het beleid, en in meer algemene zin het gegeven dat financiële aanspraken jegens de overheid volgens vaste rechtspraak op grond van de rechtszekerheid na een termijn van vijf jaren in beginsel niet meer afdwingbaar zijn, aan een eerdere omzetting van de Wubo-aanspraken in de weg staan. De verwijzing naar de uitspraak van de CRvB van 3 maart 2017 (ECLI:NL:CRVB:2017:881) kan dat niet anders maken. De omstandigheden in die zaak, daaronder begrepen de van toepassing zijnde regelgeving, zijn niet vergelijkbaar met die in de onderhavige zaak.

CRvB d.d. 25-01-2018, 17/921 WUBO, ongegrond (art. 40 en 61)

ingangsdatum omzetting naar Wubo-aanspraken

Op 9 december 2011 heeft de SVB betrokkene een standaardaanschrijving doen toekomen over de mogelijkheid tot omzetting van zijn aanspraken op grond van de Wuv in aanspraken op grond van de Wubo. Naar aanleiding van de reactie van betrokkene van 12 december 2011 zijn de aanspraken per 1 december 2011 omgezet. Tegen deze besluiten zijn geen rechtsmiddelen aangewend.

In augustus 2016 heeft betrokkene alsnog verzocht om terugwerkende kracht te verlenen.

De SVB hanteert het beleid dat aan de omzetting van aanspraken van Wuv naar Wubo een terugwerkende kracht van maximaal vijf jaar, te rekenen vanaf de maand van indiening van de aanvraag om die omzetting, wordt verleend indien:

- hierom is verzocht, en
- er sprake is van een Wuv-uitkering die vanaf 2001 lager is dan de maximale artikel 19 toeslag op grond van de Wubo, en
- duidelijk is dat er na 2001 door de betrokkene een vervolgaanvraag in het kader van de Wuv is gedaan waarbij de uitvoeringsorganisatie niet heeft gewezen op de mogelijkheid een aanvraag op grond van de Wubo te doen.

In eerdere uitspraken heeft de CRvB dit beleid niet als onredelijk aangemerkt.

Voor de groep personen, die in december 2011 gericht is voorgelicht over de mogelijkheid van een omzetting, maar niet is gewezen op de mogelijkheid van terugwerkende kracht, is het beleid in navolging van de tussenuitspraak van 5 juni 2014 (ECLI:NL:CRVB:2014:1910) aangevuld. Voor hen geldt dat een herzieningsverzoek om terugwerkende kracht dat wordt ingediend binnen vijf jaar nadat de omzetting is geëffectueerd, alsnog kan worden gehonoreerd indien is voldaan aan de overige hiervoor genoemde voorwaarden. Er wordt dan vijf jaar teruggerekend, te rekenen vanaf de datum van het herzieningsverzoek.

In het geval van betrokkene wordt niet voldaan aan de derde voorwaarde: het na 2001 nog hebben ingediend van een vervolgaanvraag in het kader van de Wuv. In de hier van belang zijnde periode van 2001 tot aan het voorlichtingsmoment in december 2011 heeft betrokkene geen vervolgaanvraag ingediend. Wat betrokkene heeft aangevoerd over mogelijk slechte communicatie door de SVB kan dit niet anders maken.

De CRvB overweegt verder - ten overvloede - dat als het herzieningsverzoek wel zou hebben voldaan aan de voorwaarden de terugwerkende kracht maximaal vijf jaar zou hebben kunnen bedragen, te rekenen vanaf de datum van het herzieningsverzoek. Dit zou hebben betekend dat een terugwerkende kracht niet verder dan tot 1 augustus 2011 mogelijk zou zijn geweest.

CRvB d.d. 09-08-2018, 17/1392 WUBO, ongegrond (art. 60)

vermogensherziening

Vanaf 1997 is betrokkene gefaseerd een vermogen toegevallen in de vorm van een erfenis. Bij besluit van 12 december 2003 is haar Wubo-uitkering over de jaren 1997 tot en met 2002 definitief vastgesteld. Dat heeft geleid tot een terugvordering van € 40.798,58 aan teveel betaalde uitkering. Rekening houdend met de door betrokkene gemaakte advocaat- en notariskosten die zij heeft moeten maken om de erfenis te verkrijgen is het vermogen vastgesteld op € 377.830,53. Tegen het besluit uit 2003 zijn geen rechtsmiddelen aangewend.

In juli 2014 heeft betrokkene een aanvraag ingediend voor een nieuwe vaststelling van haar uitkering. Dat verzoek is afgewezen. Bij de nieuwe berekening van de uitkering heeft de SVB rekening gehouden met een vermogen van € 372.005,41. In bezwaar heeft betrokkene gesteld dat er geen vermogen meer is, omdat zij dit in de loop der jaren heeft moeten aanspreken.

De CRvB overweegt dat uit de gedingstukken naar voren komt dat het vermogen van betrokkene drastisch is verminderd. Bij het vaststellen van het vermogen in 2003 zijn de op dat moment bekende bedragen van advocaat- en notariskosten, die zijn gemaakt ter verkrijging van de erfenis, op het vermogen in mindering gebracht. Namens betrokkene wordt betoogd dat er meer advocaat- en notariskosten zijn gemaakt. Betrokkene heeft niet aannemelijk gemaakt dat deze kosten daadwerkelijk zijn gemaakt ter verkrijging van de erfenis. De SVB wordt gevolgd in de conclusie dat deze kosten veeleer lijken voort te komen uit de onenigheid die binnen de familie is ontstaan door de erfenis.

Het geheel aan gedingstukken en aangeleverde documenten overziend, komt de CRvB tot de conclusie dat het vermogen achteruit is gegaan door hogere uitgaven dan uit het normale inkomen kunnen worden gedaan. Betrokkene heeft veel uitgegeven aan kosten voor advocaten en notarissen. Verder is niet gebleken dat de kosten in verband staan met causale ziekten of gebreken. Betrokkene heeft dan ook niet aannemelijk gemaakt dat de vermogensvermindering heeft plaatsgevonden buiten haar invloedssfeer.

CRvB d.d. 31-05-2018, 17/3314 WUBO, ongegrond (art. 61)

medisch rapport uiting van vermoeden, herziening

Naar aanleiding van het onderhavige herzieningsverzoek zijn geen nieuwe feiten of gegevens naar voren gekomen die tot een andere beslissing zouden moeten leiden. Naar vaste rechtspraak is een eigen verklaring van een betrokkene, zonder dat er andere, objectieve gegevens zijn die de verklaring ondersteunen, onvoldoende om de door een aanvrager gestelde gebeurtenissen als vaststaand te kunnen aanvaarden. Dat gebeurtenissen passen binnen de historische context maakt dat niet anders. De erkenning van betrokkene in het kader van de AOR kan niet tot een ander oordeel leiden, aangezien de AOR ruimere criteria kent voor het aanvaarden van oorlogsgebeurtenissen dan de Wubo. Dat in de AOR-gegevens wellicht gebeurtenissen worden beschreven die mogelijk anderszins onder de werking van de Wubo kunnen worden gebracht wordt niet aannemelijk geacht. Hierbij wordt doorslaggevend geacht dat, zoals van de zijde van de PUR ter zitting is gesteld, de AOR-erkenning heeft plaatsgevonden op grond van de Wubo-gegevens.

In beroep heeft betrokkene een rapport overgelegd van de arts L., die betrokkene onderzocht heeft op verzoek van de gemachtigde in het kader van deze aanvraag en de aanvraag op grond van de Wuv. Gesteld wordt dat de bevindingen van L. bijdragen aan het standpunt dat betrokkene getroffen is door oorlogsgeweld in de zin van de Wubo. De CRvB kan dit niet volgen. Het rapport van L. betreft in dit kader niet meer dan het uiten van een vermoeden dat betrokkene oorlogsgebeurtenissen in de zin van de Wubo heeft meegemaakt, gebaseerd op een met betrokkene gehouden gesprek. Van een objectieve bevestiging is geen sprake.

CRvB d.d. 07-06-2018, 16/4786 WUBO, ongegrond (art. 61)

verzoek toezending dossier broer, oorlogsgeweld

Betrokkene heeft aan de CRvB verzocht de PUR opdracht te geven tot toezending aan betrokkene van het complete Wubo-dossier van haar broer. Dit verzoek is afgewezen.

Tegen de in 2002 afgewezen eerste aanvraag van betrokkene zijn geen rechtsmiddelen ingesteld.

Aan het onderhavige verzoek om herziening uit 2014 heeft betrokkene ten grondslag gelegd dat zij geconfronteerd is geweest met de mishandeling van haar moeder en haar broer.

De CRvB overweegt het volgende.

Betrokkene heeft ter zitting opnieuw aan de CRvB verzocht opdracht te geven tot toezending van het Wubo-dossier van haar broer. Dit verzoek wordt afgewezen. Hiervoor is van betekenis dat het verzoek ziet op stukken van derden. Bovendien is niet gesteld welke stukken in het betreffende dossier relevant zijn voor de beoordeling in dit beroep.

Uit de voorhanden gegevens komt veeleer het beeld naar voren dat de vlucht naar Tjitjadas uit voorzorg heeft plaatsgevonden, ingegeven door het opkomend geweld. Een dergelijke zelfverkozen vlucht is geen gebeurtenis in de zin van de Wubo. Daarnaast is ook nu niet gebleken dat betrokkene getuige is geweest van het doodschieten van Japanners door opstandelingen en dat zij getuige is geweest van mishandeling van haar moeder en haar broer. Ook de CRvB is van oordeel dat hier in de geraadpleegde dossiers en de overige beschikbare gegevens geen enkele aanwijzing voor is te vinden. Het besluit om niet tot herziening over te gaan kan de terughoudende toets van de CRvB doorstaan.

2.4 Jurisprudentie AOR

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2018 in totaal 32 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (AOR). Deze rechter verklaarde 29 beroepen ongegrond, 1 beroep was niet-ontvankelijk en 1 beroep (3%) gegrond.

In 2018 heeft de Hoge Raad der Nederlanden 1 arrest gewezen naar aanleiding van beroep in cassatie tegen een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep in het kader van de AOR. Het beroep in cassatie is niet-ontvankelijk verklaard.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de AOR van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 20-09-2018, 17/5359 AOR, ongegrond (art. 1)

oorlogsomstandigheden, enige vorm van bewijs

Betrokkene heeft slechts flarden van herinneringen aan zijn eerste levensjaren. Hij weet of heeft van horen zeggen dat hij op een zeker moment zijn rechterbovenbeen heeft gebroken, maar kent niet het tijdstip daarvan en weet ook niet wat de oorzaak ervan is geweest. Hij heeft geopperd dat dit wellicht is gebeurd tijdens een bombardement. Historische gegevens bevestigen evenwel niet dat bombardementen op de plaats Porto op het eiland Saparua hebben plaatsgevonden. De verklaring in die zin van de broer van betrokkene kan in dit verband niet doorslaggevend zijn. Deze broer heeft in 2005, in het kader van een eigen aanvraag op grond van de Wubo nog gemeld niets te weten over de omstandigheden waarin het gezin in de oorlog en aansluitend in de Bersiap periode verkeerde.

Het beroep op de milde criteria in de AOR waar het gaat om de verificatie van gebeurtenissen, kan dit niet anders maken. Volgens vaste rechtspraak neemt het hanteren van die milde criteria niet weg dat er wel enige vorm van bewijs dient te zijn dat een betrokkene een oorlogsgebeurtenis heeft meegemaakt. Dergelijke bevestigingsgegevens ontbreken hier.

CRvB d.d. 31-05-2018, 17/1962 AOR, ongegrond

invaliditeitsuitkering, arbeidsongeschiktheid na het 70e jaar

De besluitvorming is in eerste instantie gebaseerd op de bevindingen van de geneeskundig adviseur M., die betrokkene op 27 mei 2016 thuis heeft bezocht. Na bezwaar is betrokkene op 23 januari 2017 onderzocht door een andere geneeskundig adviseur R., die concludeerde dat bij betrokkene in psychisch opzicht sprake is van een forse verslechtering van de klachten en dat zijn onderzoek sterk verschilt met dat van M. De verslechtering blijkt sterk samen te hangen met de verhuizing in oktober 2016 naar een woning in een complex dat sterke associaties oproept met het kamp. R. concludeert dat de psychische klachten leiden tot een causale invaliditeit van 20% maar dat deze pas zeer recent (na de verhuizing) is ontstaan.

Omdat gebleken is dat betrokkene tot 2009 voor toen 12 uur per week heeft gewerkt als "handyman" bij een garagebedrijf (daarna werkte hij voor minder uren), is in beroep advies gevraagd aan de geneeskundig adviseur O. Zij stelt dat uit de gegevens van de huisarts niet blijkt dat betrokkene in 2009 specifieke gezondheidsproblemen had. Er zijn geen objectieve medische gegevens die informatie kunnen verstrekken over mogelijk causale arbeidsongeschiktheid van betrokkene op 76-jarige leeftijd in 2009.

Betrokkene heeft nog gewezen op zijn erkenning in het kader van de Wubo. Aanvaard is dat de psychische klachten zich als gevolg van de verhuizing dusdanig hebben ontwikkeld dat dit heeft geleid tot invaliditeit in de zin van de Wubo. Op grond van het bepaalde in die wet is vervolgens de ingangsdatum van de invaliditeit gesteld op de eerste dag van de maand waarin de (hernieuwde) aanvraag is ingediend, in dit geval december 2015. Daarmee is geenszins komen vast te staan dat de psychische klachten van betrokkene vóór de verhuizing zouden zijn ontstaan.

Betrokkene kan niet in aanmerking worden gebracht voor een invaliditeitsuitkering in het kader van de AOR.

CRvB d.d. 20-09-2018, 17/1789 AOR, ongegrond (art. 8)

huishoudelijke hulp, normbedrag, 70+-beleid, geen verboden onderscheid

Aan betrokkene is een vergoeding toegekend voor een dagdeel huishoudelijke hulp. Meer dan een dagdeel huishoudelijke hulp is geweigerd.

Met name in bezwaar heeft betrokkene nog gewezen op het extra werk (wassen, bed verschonen) als gevolg van zijn incontinentie. De genoemde extra kosten als gevolg van zijn incontinentie kan betrokkene declareren op grond van de hem eerder toegekende vergoeding voor incontinentie-kosten. Deze klachten vormen op zichzelf beschouwd geen reden om aan te nemen dat betrokkene niet in staat is tot lichte huishoudelijke werkzaamheden.

Het beroep op het zogenoemde 70+-beleid zoals dat geldt voor de Wuv en de Wubo kan evenmin slagen. Naar de Raad eerder heeft uitgesproken (uitspraak van 18 december 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:4301), ziet het Besluit vervallen causaliteit en voortzetting voorzieningen (Besluit 16 juni 2004, Stb 2004, 282) waarbij voor een aantal voorzieningen, waaronder huishoudelijke hulp, het causaliteitsvereiste deels niet meer wordt gehanteerd bij personen van 70 jaar en ouder, niet op de AOR.

Betrokkene heeft betoogd dat de vergoeding huishoudelijke hulp ten onrechte is vastgesteld naar de in zijn land gebruikelijke uurtarieven. De SVB heeft op dit punt zijn beleid, inhoudende dat voor andere landen dan Nederland de norm wordt gebaseerd op ter plaatse gebruikelijke uurtarieven en valuta, toegepast. Dit kan niet voor onjuist worden gehouden. Daarnaast geldt dat betrokkene niet inzichtelijk heeft gemaakt dat de voor hem geldende uurtarieven voor het inschakelen van huishoudelijke hulp dermate afwijkend zijn dat om die reden aanleiding zou zijn om van het beleid af te wijken.

Tot slot overweegt de CRvB dat de uitspraak van 20 december 2012 (ECLI:NL:CRVB:2012:BY7821) zag op een periodieke uitkering, niet op een voorziening als deze. Bovendien wordt, anders dan bij de toenmalige, zogeheten rupiah-problematiek die in deze uitspraak speelde, voor de normbedragen voor huishoudelijke hulp niet een onderscheid gemaakt tussen één specifiek land en Nederland, maar worden de normbedragen voor landen buiten Nederland steeds gebaseerd op de daadwerkelijke kosten van huishoudelijke hulp ter plaatse.

CRvB d.d. 04-10-2018, 17/5417 AOR, ongegrond (art. 10 en 42)

ingangsdatum, geen ambtelijke fout

Het verzoek van betrokkene van juni 2016, waarbij is verzocht de eerdere afwijzing uit 2006 te herzien, is terecht aangemerkt als een aanvraag als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de AOR. Overeenkomstig dat artikel is de ingangsdatum van de toekenningen bepaald op 1 juni 2016.

In het kader van de oorlogswetten voert de PUR het beleid dat hij alleen gehouden is om bij een herziening tot een vroegere datum terug te gaan als sprake is van een hem toe te rekenen ambtelijke fout. In zo'n geval vindt toekenning plaats met terugwerkende kracht tot maximaal vijf jaar. In vaste rechtspraak heeft de Raad dit beleid aanvaardbaar geacht. Een verdere terugwerkende kracht (meer dan vijf jaar) is op grond van de rechtszekerheid niet afdwingbaar.

De CRvB kan de PUR volgen in het standpunt dat bij het besluit uit 2006 geen sprake is geweest van een ambtelijke fout. Volgens het destijds geldende beleid was toekenning op grond van slechts een verklaring van één getuige op voorhand niet mogelijk. Dit beleid wordt in die vorm niet meer toegepast. Bovendien zijn er thans meer gegevens die de gestelde oorlogsgebeurtenissen bevestigen. Betrokkene heeft gegevens met betrekking tot zijn aanvraag in het kader van de Wubo verstrekt en heeft meer details genoemd over de beschietingen. Hierdoor zijn er ook meer gegevens bekend over de situatie in [A] ten tijde hier in geding en beschikte de PUR thans over het relatiedossier van de vader van betrokkene en een verklaring van een oom die tijdens de Japanse bezetting op hetzelfde adres als betrokkene woonde.

CRvB d.d. 15-02-2018, 16/4939 AOR, ongegrond (art. 1 AOR en art. 6:22 Awb)

geen sprake van eigen herinneringen, passeren gebrek

De medische aandoeningen van betrokkene staan niet in verband staan met de AOR-omstandigheden. De CRvB overweegt dat de door betrokkene ingeschakelde arts L. er ten onrechte vanuit is gegaan dat betrokkene de in het kader van de AOR relevante gebeurtenissen "volledig bewust" en "als peutertje" heeft meegemaakt. In feite, zo blijkt ook uit het sociaal rapport, vonden de gebeurtenissen plaats in het eerste levensjaar en was zij dus nog maar een baby. In lijn met haar leeftijd destijds heeft betrokkene geen eigen herinneringen aan de bewuste gebeurtenissen. De geneeskundig adviseur merkt op dat in zo'n situatie geen sprake kan zijn van PTSS-kenmerken, in de zin van herbelevingen, zoals die door L. zijn genoemd. Verder signaleert O. dat de opvoedingsomstandigheden waarmee betrokkene te kampen heeft gehad in de rapportage van L. slechts zeer beperkt naar voren komen, terwijl deze een bepalende factor in het leven van betrokkene zijn geweest. Dit alles geeft de CRvB aanleiding de conclusies van de geneeskundig adviseur te volgen en die van L. niet.

Wat betreft het niet raadplegen van de behandelende sector wordt het volgende overwogen. Volgens vaste rechtspraak (bijvoorbeeld uitspraak van 7 augustus 2008, ECLI:NLCRVB:2008:BE9208) brengt een zorgvuldige voorbereiding van besluiten met zich mee dat bij de medische advisering, juist ook in geval van een eerste aanvraag, in beginsel ook actuele gegevens uit de zogenoemde behandelende sector worden betrokken. In dit geval is dit achterwege gelaten en is dus sprake van een gebrek in de voorbereiding van het bestreden besluit. Nu evenwel niet in geschil is dat de lichamelijke klachten geen verband houden met de relevante oorlogsgebeurtenissen, en betrokkene voor haar psychische klachten nimmer enige behandeling heeft

genoten, moet worden geconcludeerd dat het inwinnen van gegevens uit de behandelende sector in dit geval niet wezenlijk aan de standpuntbepaling had kunnen bijdragen. De CRvB ziet daarom aanleiding om het hier aan de orde zijnde gebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht te passeren.

Uitgave

Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2018

Vormgeving

Irene de Bruijn, Ellen Lock

Correspondentieadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Postbus 9575, 2300 RB Leiden

Bezoekadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Stationsplein 1, 2312 AJ Leiden
Telefoon 071-535 65 00, fax 071-576 60 03
E-mail info@pur.nl, website www.pur.nl

